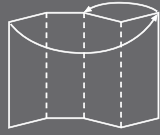

Deze 4 pagina's
kunt u vouwen
tot een folder!

Wandel
ROUTE

Informatie

Wandelroutes

Het Bûtenfjild kent in totaal 16 km wandelpad. Sommige routes zijn te combineren tot een rondwandeling, voor andere geldt een heen-en-weerroute. Het noordelijke deel van het Ottema-Wiersmareservaat kent nu ook een rondwandeling. Een nieuwe vistrap maakt een oversteek van de Bouwepet mogelijk. Nieuw is het trekpontje voor een wandeling in de Sippen-finnen.

Start

De beschreven wandeling start bij de parkeerplaats Ottemaweg en Koekoekspad, onder Hurdegaryp. Voor meer startmogelijkheden zie het kaartje.

Mountainbike (MTB)

Eén doorgaande wandelroute is opengesteld voor mountainbikers. De overige paden zijn alleen toegankelijk voor wandelaars. Fietsen is hier niet toegestaan. It Fryske Gea controleert actief of fietsers zich aan de regels houden.

Broedseizoen

Van 15 maart tot 1 juli zijn sommige stukken afgesloten. De vogels krijgen hier alle rust om te broeden.

Laarzen aan

Aangepast schoeisel (laarzen of hoge schoenen) in natte perioden.

Honden

Honden zijn aangelijnd welkom.

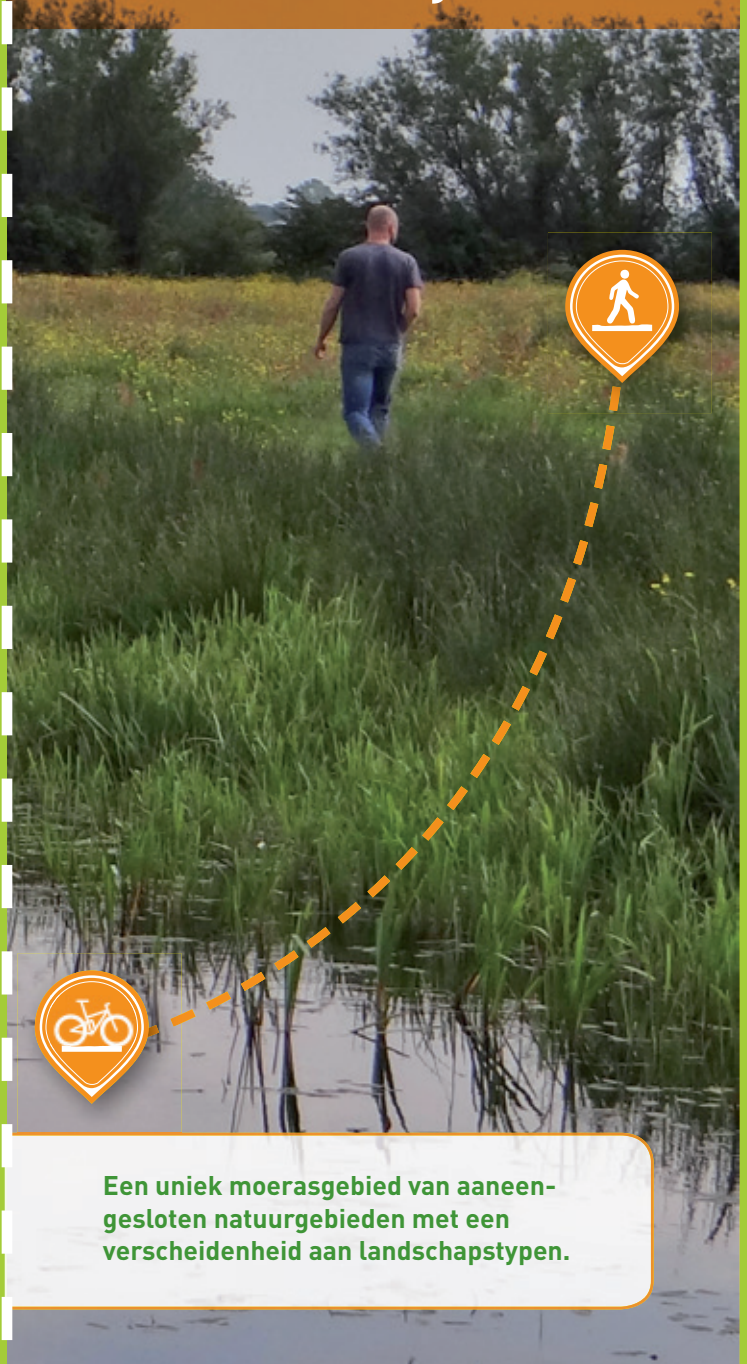
Grazers

In de Bouwepet en de Sippen-finnen grazen Exmoorpony's.

It Fryske Gea
Postbus 3
9244 ZN Beetsterzwaag
Tel. (0512) 38 14 48
E-mail info@itfryskegea.nl
Website www.itfryskegea.nl

Wandelen en mountainbiken in het boeiende Bûtenfjild

Een uniek moerasgebied van aaneengesloten natuurgebieden met een verscheidenheid aan landschapstypen.

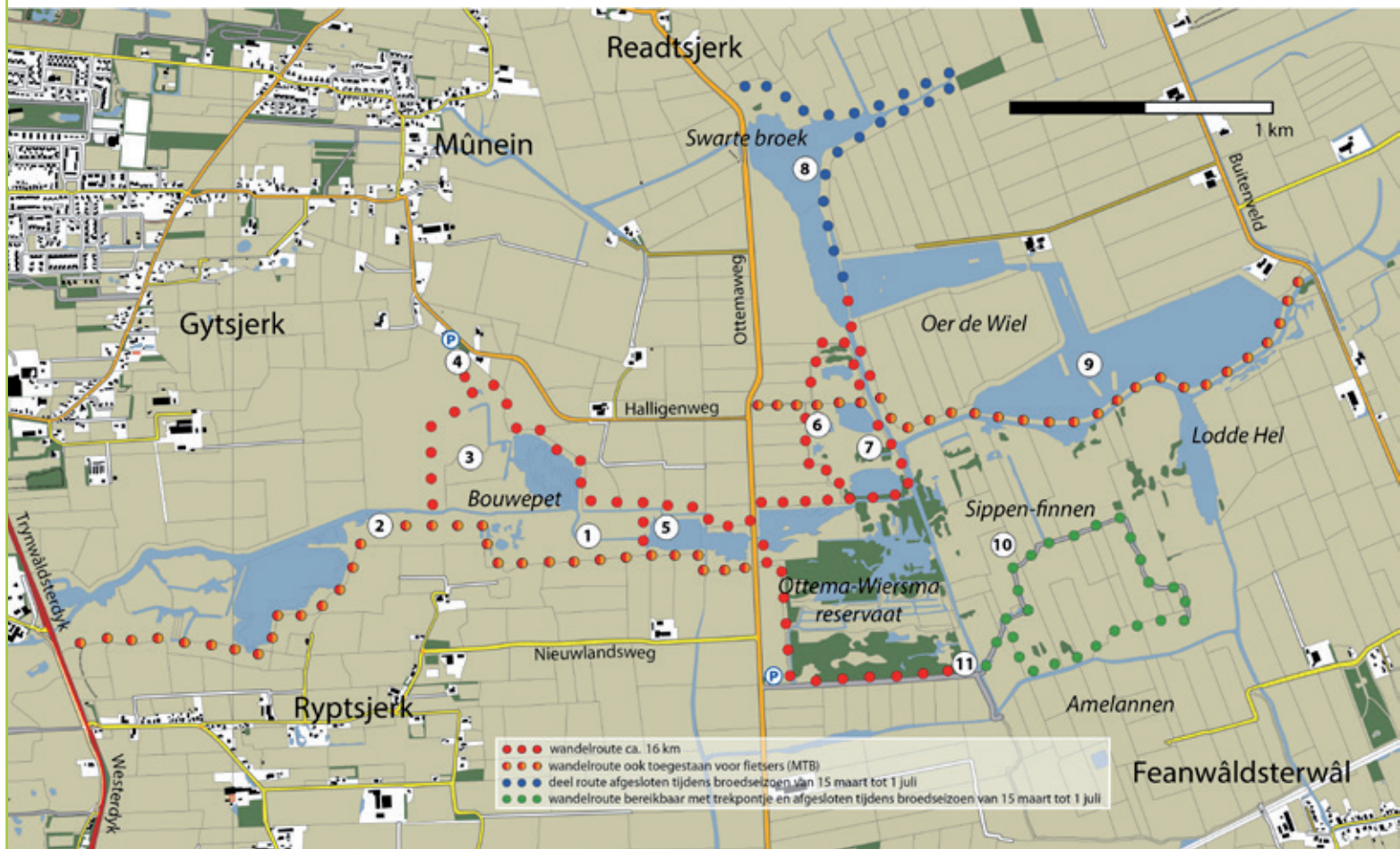
Van onbruikbare woeste grond van weleer tot boeiende en rijke natuurgebieden van nu

Het Bûtenfjild bestaat uit de Bouwepet, Ottema-Wiersmareservaat, Oer de Wiel, Sippen-finnen, Swarte Broek, Lodde Hel, d'Amelannen en Japmuoiskolk. Niet allemaal zijn ze toegankelijk voor publiek. Samen vormen ze een aaneengesloten moerasgebied van ruim 340 hectare. De verscheidenheid aan landschapstypen is zo groot dat het alleen daarom al een uniek natuurgebied is. Natte, schrale graslanden, verlandde petgaten, broekbossen, waterplassen

en riet- en ruigtevelden. En dan is er ook nog het stroomdal van een oud riviertje waar de graslanden droog en schraal zijn. Het open landschap van het ene gebied contrasteert prachtig met de beslotenheid van het andere. Het gevolg is een grote en bijzondere variatie van planten en dieren. Door de herstelde verbinding met het natuurgebied de Grutte Wielen is de ecologische structuur van weleer hersteld.

Tekst: Roely Boer

Foto's: Dico de Klein, Hans Pietersma en Henk de Vries

Bouwepet

1 Bouwepet

De Bouwepet is een restant van een oorspronkelijk veenstroompje. De belangrijkste functie is de ecologische verbinding tussen de Grutte Wielen en het Ottema-Wiersma reservaat. It Fryske Gea heeft plannen voor een betere en robuustere fauna- en vispassage onder de Westerdijk door, aan de westkant van de Bouwepet.

2 Moerasgebied

Het stroomdallandschap is als moerasgebied met riet, lisdode, liesgras, zwarte els en grauwe wilg ideaal als broedgebied voor moerasvogels.

3 Broeden en foerageren

De verschillende muizensoorten maken het tot een prachtig foerageergebied voor roofvogels. In de winter staan grote delen onder water en verblijven er ganzen, eenden en steltlopers. Nogal wat eendensoorten kiezen het als broedgebied. In voor- en najaar tijdens de trekperiodes worden weidevogels als grutto en kemphaan veel gesignaleerd. Ook is dit het leefgebied van diverse soorten vleermuizen.

4 Geologisch monument

De vorm van Noorwegen, Zweden en Finland dankt het monument aan de stenen die tijdens de ijstijd zo'n 150.000 jaar geleden door landijsgletsjers naar onze streken zijn opgestuwd. Ze zijn verwerkt in het monument.

5 Vistrap

Door de nieuwe vistrap is het voor wandelaars mogelijk om hier de Bouwepet over te steken. De vistrap maakt vismigratie mogelijk en fungeert tevens als scheiding tussen twee waterpeilen. Hierdoor konden de landschappelijk minder wenselijke kaden vervallen.

Boomvalk/Blauwe wikel

6 Ottema-Wiersmareservaat

Het natuurgebied is ontstaan door turfwinning. Al in de 15e eeuw wonnen monniken hier turf. Wat overbleef was een land van petgaten, plassen, rietvelden en natte hooilanden. De naam dankt het aan de heren Ottema en Wiersma. Zij kochten het gebied aan om ontginning te voorkomen. Het Ottema-Wiersmareservaat geeft een indruk van hoe het gehele Bûtenfjild er vroeger moet hebben uitgezien. In de schrale graslanden groeien bijzondere planten als moerasviooltje, ronde zonnedauw, Spaanse ruiter, moeraswolfsklauw, smeewortel en dopheide.

Grote roodoogjuffers/Grut readeachje

Blauwborst/Blauboarstke

7 Amfibieën en reptielen

Heikikker, bruine en groene kikker, rugstreeppad en de kleine watersalamander leven hier naast elkaar.

8 Swarte Broek

Dit is de drassige oever van de waterplas met dezelfde naam. Vanaf de vlonder aan de Ottemaweg zijn de zonsopkomsten te bewonderen. Het gebied rondom Swarte Broek met de rondwandeling over de kaden wordt grotendeels beheerd door particuliere eigenaren.

9 Oer de Wiel

Het oorspronkelijke veenlandschap dat tot 2010 in gebruik was als landbouwgrond werd hersteld door verhoging van het waterpeil. Een deel van dit voormalig landbouwgebied is toen vergraven tot open water dat op termijn gestaag zal verlanden. De kade van Oer de Wiel is voor het grootste deel particulier eigendom, het kleine deel is in bezit van It Fryske Gea. Het bankje uitgevoerd in turf is een verwijzing naar de turfwinning en de zogenoemde spitketen waarin de turfgravers woonden. Het is een bijzonder project van architect Nynke-Rixt Jukema.

10 Sippen-finnen

De voormalige schraal- en rietlanden met elzenbosjes, elzenbroekbos en wilgenstruweel waren vroeger woeste grond. Het zou in de jaren zestig worden gebruikt als zandwinplaats voor de snelweg Leeuwarden-Groningen. Toen dat plan niet doorging werd de grond aan zijn lot overgelaten. Gelukkig want zo bleef een uniek gebied met oude vegetatie met Spaanse ruiter,

Sippen-finnen

Kemphaan/Hoants

wilde gagel en galigaan bewaard. Exmoorpony's voorkomen het dichtgroeien van het gebied. It Fryske Gea maait sinds de herinrichting in 2016 ook weer enkele schrale plekken. Het water van de Sippen-finnen is niet afhankelijk van het boezemwater en bestaat grotendeels uit regenwater. In het open water vinden we waterlelie, gele plomp, blaasjeskruid en verschillende fonteinkruiden. En omdat het water zo schoon is, dartelt de grote roodoogjuffer er graag rond. Het gebied is alleen per boot of trekpont bereikbaar. Het nieuwe trekpontje ligt tussen het Koekoekspaad en de Sippen-finnen, naast het uitkijkpunt. Een rondwandeling is mogelijk, alleen niet in het broedseizoen tussen 15 maart en 1 juli.

11 Uitkijkheuvel

Op de driesprong van drie natuurgebieden is het uitzicht fantastisch.

Algemene informatie

Vogels

Door de verschillende landschapstypen is het een rijk vogelgebied. Zo is het struikgewas een mooi leefgebied voor de spotvogel, gekraagde roodstaart en kleine bonte specht. Rietzangers als sprinkhaanzanger, kleine karekiet en rietgors hebben juist baat bij de rietlanden, terwijl slobbeend, meerkoet en waterhoen het open water bevolken. Vrijwel alle roofvogelsoorten laten zich hier zien. En niet te vergeten de weidevogels.

Gevarieerde biotoop

De reeën hebben gezelschap van vogels als baardmannetje, grote bonte specht, kleine karekiet, rietzanger, roodborsttapuit, ijsvogel, blauwborst en grasmus. Maar ook van buizerd, havik, boom- en torenvalk en watervogels als waterral en porseleinhoen. Talrijke libellesoorten dartelen rond in dit unieke gebied.

Archeologische vondsten

In het gebied aan de oostkant van Lodde Hel zijn archeologische vondsten uit de steentijd gedaan.